

Z cizích revuí.

PEŠADISKO-ARTILERISKI GLASNIK 1934, svazek 3 (číslo 7) červenec, srpen, září.

Brig. gen. Pavle Gr. Pavlović: Pěchota v palbě dělostřelectva.

Na autorův článek s tímto názvem v čísle 1 „PAG.“ 1933 (viz VR. 1933, čís. 6) odpověděl brig. gen. Svetomir S. Djukić v 3. čísle téhož ročníku „PAG.“ (viz VR. 1934, čís. 1). Některé jeho názory přijímá, jiné odmítá brig. gen. Pavlović v novém článku v tomto svazku „PAG.“. Úroveň diskuse je slušná, takže čtenáři jsou tu svědky výměny názorů, z níž mohou jen získat. Gen. Pavlović odůvodňuje doklady z cizí literatury své tvrzení o vášnivých diskusích vedených v době po světové válce o významu, důležitosti a převaze jednotlivých zbraní v bitvě, proti názoru gen. Djukiće, že „v celé odborné literatuře neexistuje problém převahy některé zbraně nad pěchotou“. Podobné názorové rozpory, jež autor po svém vykládá, háje tak své původní vývody, zasahují i oblast dohadů, do jaké míry a v čem lze využít zkušeností z minulé války, dále pak charakteristiku pojmů a obsahovou náplň útoku a obrany; ježto oba autoři vycházejí ze základu služebních předpisů a z domácí i cizí odborné literatury, přispívá tato diskuse jako každá jiná, je-li vedena tímto způsobem, k studiu a znalosti zásad vedení boje. V tom je její největší klad.

Kpt. děl. I. tř. Janko J. Janković: Problémy protiletadlového dělostřelectva, pokud jde o vyhledávání, zjišťování vzdušných cílů a o střelbu na ně.

Protiletadlové dělostřelectvo je vedle letectva nejmočnějším prostředkem protiletadlové obrany; z toho vyplývá základní předpoklad: mít dostatečný počet jednotek protiletadlového dělostřelectva, a to s materiálem, jenž svými balistickými a konstruktivními vlastnostmi odpovídá plně požadavkům moderní techniky střelby na vzdušné síle. Autor připojuje požadavek další, „aby odborné problémy, týkající se vyhledávání, zjišťování vzdušných cílů, určování jejich polohy, jakož i střelby na ně, dosáhly stupně nejen teoretického, ale i praktického rozřešení“. Proto se kpt. Janković snaží v podrobném přehledu ukázat vývoj a dnešní stav jednotlivých metod, které umožnily protiletadlovému dělostřelectvu dosáhnout jeho nynějšího významu v celkové činnosti protiletadlové obrany; přece je však nucen přiznat, že problém akustických metod při zjišťování vzdušných cílů a při střelbě na letadla zůstává v praxi nedorozšířen, takže protiletadlové dělostřelectvo při své činnosti v noci, za mlhy, anebo když jsou cíle skryty za oblaky, nemůže splnit všechny úkoly, které mu náleží, a autor proto odkazuje praktické rozřešení těchto otázek umu a vynalézavosti technických odborníků, aby i po této stránce zůstalo protiletadlové dělostřelectvo oním obranným prostředkem v celkové soustavě protiletadlové obrany, které si vlastními výkony v denní obraně vytvořilo.

Pplk. VZŮ. Zarija J. Zjalic: Topografická příprava pro střelbu dělostřelectva.

Dokončení studie o různých metodách provádění topografické přípravy pro střelbu dělostřelectva; autor v něm popisuje možnosti, které poskytují topografovi ukořistěné nepřátelské mapy a plány, plány opevnění nebo topografické úpravy terénu, dále mapy katastrální — mluvě o nich cituje základní ustanovení jihoslovanského zákona o katastrálním vyměřování, potřebná pro důstojníky — plány vodních družstev a státní lesní správy. V dalších odstavcích popisuje pplk. Zjalic způsoby určování stanovišť a umístění skrytých cílů na plánu restitucí leteckých snímků, a to buď s pomocí stereoskopu anebo stereomikrometru. V závěru pak shrnuje autor pro své druhy několik rad a pokynů, z nichž nejdůležitější vyjímáme: „Jak určí topograf jednotlivé hledané body, závisí na jeho obratnosti a dovednosti. Těchto schopností lze dosáhnout jen soustavným cvikem, neboť v žádné literatuře na světě neexistují směrnice, které by podávaly návod pro volbu metody, které má v daném případě použít. Je totiž příliš mnoho okolností, které mají vliv na volbu správné metody. Jedinou snad zásadou všeobecného rázu může být to, že topograf má zvolit způsob, který nejrychleji poskytuje nejlepší výsledky, takže je třeba při stejném předpokládaném výsledku dávat přednost metodě jednoduché před komplikovanou.“

Pplk. pěch. Mihajlo R. Ščekić: Noční poučná střelba pěchoty.

Poučné střelby zaujímají v jihoslovanském střeleckém výcviku právem významné místo, neboť v nich se uplatňuje zásada názorného školení v tomto nejdůležitějším odvětví výcviku pro pěšáka snad nejzřejměji. Mladí velitelé spíše ve výcviku spoléhají na mluvené slovo, na výklad, jakožto výchovný a výcvikový prostředek, zapominajíce, že vojín nemohou mít v I. a II. období výcviku takovou zásobu představ, aby si dovedli za pomoci své obrazivosti představit obsah teoretických výkladů cvičitelových. Proto tito velitelé nevyužívají poučných střelb v té míře, jaké by toto odvětví zasluhovalo. Poučnými střelbami lze prakticky dokázat účinek všech pěchotních zbraní — nejen pušek — a objasnit i základní pojmy z teorie střelby, jinak, myslím, nováčkům těžko přístupné. Jako příklady využití poučných střelb autor uvádí: srovnávací střelbu s ukázkovou průbojností střely pušky ráže 7,9 mm M. 24 a pušky ráže 8 mm mod. 7/15 F na vzdálenost 100 m, ukázkovou střelbu k srovnání účinku střelby určitého počtu střelců z pušek s účinkem střelby z kulometné pušky, z lehkého a těžkého kulometu, ukázkovou střelbu účinku čelní, boční a šikmé palby určitého počtu střelců z pušek a kulometné pušky, srovnávací střelbu z pušek a z kulometu na různé druhy cílů (vyřízené „rojnice“, hloučky, tvary přibližovací atd.), poučnou střelbu noční na cíle osvětlené a neosvětlené a konečně poučné vrhání ručních granátů na různé cíle (rozptýlené skupinky, rojnice, shluky vytvořené chybným postupem vojinů anebo využíváním krytu a p.).

V další části autor popisuje podrobně provedení noční poučné střelby na kalnovickém cvičišti, při čemž postupuje podle jednotlivých článků střelecké instrukce a seznamuje čtenáře s rozбором těchto otázek: příprava plánu střelby, volba terénu, námět, zabezpečení prostoru, rozmístění a seskupení terčů v cíle, umístění jednotky ve východišti ke cvičení, rozdělení bojových prostředků, způsoby osvětlování cílů, spotřeba střeliva, řízení střelby, časová kalkulace pro zajištění ohroženého prostoru a pro návrat strážných, průběh střelby, rozkazy, předpoklady, rozprava, vedení deníků. V závěru pak přesvědčivě dokazuje autor hlavní účel nočních střelb, že je třeba, aby „všem vojinům byla prokázána velká převaha pušky, aby si ji oblíbili tak, jak zasluhuje, neboť puška s bodákem je hlavní zbraní pěšákovou, nejspolehlivější pomocnicí ve všech bojových okamžicích, nejmočnějším prostředkem sebeobranu“.

Rubrika „Úkoly“ zaujímá v tomto svazku „PAG.“ značný počet stran, neboť přináší autorská řešení předchozích úkolů. Úkoly, na něž soutěž byla rozepsána v předchozím čísle — bylo jich celkem 7 — řešilo 14 nižších důstojníků, z toho 11 dělostřelců. Dva úkoly pro pěšáky řešili 3 důstojníci pěchoty. Bylo uděleno celkem

7 cen, z toho 3 po 150 din. a 4 po 100 din. Malou účast v soutěži v řešení úkolů vysvětluje a omlouvá sama redakce velmi namáhavou službou nižších důstojníků pěchoty v letním výcvikovém období, a očekávající větší účast v nastávajícím zimním období, rozpisuje nových 5 úkolů, z toho dva pro pěšáky, tři pro dělostřelce se lhůtou do 15. listopadu t. r.

V rubrice „Noviny a poznámky“ publikuje redakce překlad článku npor. A. Nibya o použití obrněných vlaků z „Revue d'infanterie“, výtah z článku „Dělostřelectvo v boji s moderními tanky“ z „Revue d'artillerie“, komentář k úvaze generála Rouquerola o vývoji dělostřelectva se zřetelem k soudobé válečné technice v „Revue militaire suisse“, zprávu „Rivista di Artiglieria e Genio“ o čs. dělostřelectvu, německou zprávu o francouzských těžkých tancích a jiné drobnější zprávy, převzaté ze zahraničních odborných revui

Škpt. J. M. Smazal.

THE ARMY QUARTERLY. Vol. XXVII. (1934). No. 1, duben.

Kampaň ve Francii 1914. Z jednání mezi maršálem Joffrem a maršálem Frenchem.

Vojenské operace: Francie a Belgie 1914. Ani Manouryho VI., ani Franchet d'Esperey V., tím méně Fochova IX. armáda nezpůsobily ústup von Kluckův a von Büllowův od Marne. Byl to úspěch anglických vojsk, který přinutil von Klucka, aby se rozhodl k ústupu ještě dříve, než pplk. Hentsch přibyl do stanu I. armády.

Pohled zpět. (Kpt. Grant.) Historie ukazuje, že brnění ještě nikdy neporazilo zbraň. Nevyhnutelně dříve nebo později bude zkonstruováno výkonné protitankové dělo. To bude mít proti tankům tentýž účinek, jako měly kulomety na pěchotu. Tankovní entusiasté se svou doktrínou ofensivy à l'outrance věří, že obyčejné armády budou armádou obrněných vozidel smeteny jako plevy větrem. Ale žádný útok nemůže pokračovat nekonečně. Jde o to, co vojsko vydrží. Jsou tu nesnáze zásobování a požadavek udržování vozidel. Obrněná vozidla za pohybu vyžadují více trénu pro zásobování než ekvivalentní jednotka jezdecká a pěchoty. Ovšem je pravda, že stojí-li, nemusí být denně zásobována jako muž a kůň. Ale jsou zranitelná a vyžadují zajištění druhými zbraněmi. Zásobování nákladními auty, které samy mnoho pohonných hmot spotřebují, je samo sebou problém. Všem, kromě fanatiků pohybu, je zřejmo, že v určitém momentu kampaně musí přijít k údobí stabilisace. Je to prostý výsledek fyzického a mechanického vyčerpání bojovníků, nebo potřeba vítěze, aby si zajistil svůj úspěch. To bude nevyhnutelné u tankové armády jako u každé jiné. A v tomto období dělostřelectvo, kulomety a pěchota budou mít největší důležitost. Ovšem musí být moderní pěchota lehce vyzbrojena, opravdu pohyblivá a musí být velmi dobře vycvičena. Tento názor o pěchotě se může zdát spíše zpátečnický než pokrokový. Ale jsou činitelé, kteří zřejmě poukazují k takovéto evoluci. Předně je to problém zásobování při široké mechanisaci. Za druhé učí historie, že se pěchota, třeba někdy dočasně zbavená rozhodující úlohy na bojišti, k této úloze vždy vrátila. Idea pěšáckého robota, jehož jedinou povinností je pomalý pohyb vpřed, při čemž úspěch závisí na dělové palbě, se ukázala ve velké válce klamnou. Tank má své místo v přítomnosti a bude je mít i v budoucnosti. Ale také určité hranice. Je zdravější postupný způsob vyčerpávajících zkoušek než fanaticky navrhované změny a reorganizace.

Rozhodčím u tanků. (Gen. R. J. Collins.) Útok praporu (rot, někdy čet) tanků. Spolupráce s ostatními zbraněmi. Teoretické úvahy o rozhodčí službě (ocenění palby z tanků a protitankových zbraní na tanky) a praktické provedení.

CANADIAN DEFENCE QUARTERLY. Vol. XI. (1933—34). (Kanadská revue. Čtvrtletně.)

Ríjen 1933.

Změněné podmínky v Evropě. Splní-li němečtí národní socialisté svůj často vyjádřený úmysl pohltnout Rakousko, znamenalo by to rozšíření německých hranic

k hranicím Itálie, Jugoslaviie a Maďarska. Třebaže Itálie přeje revisi, není ochotna k tomu, aby revise, dosáhla za cenu podřízení útočnému a většímu Německu, které by pravděpodobně žádalo vrácení německých částí Tyrol. Bylo-li by Rakousko přivtěleno k většímu Německu, bude následující logický krok Německa pohlcení 3 milionů Němců obývajících v pohraničí Československa. To by pravděpodobně znamenalo zborcení tohoto státu. Tím by byla porušena rovnováha celé Evropy. Maďarsko, Jugoslaviie a Itálie by na svých hranicích stály tváří v tvář rozšířenému Německu. Žádný z těchto států si toho nepřeje a udělal by vše možné, aby se tomu vyhnul. A Polsko bude mít dobré důvody k tomu, aby věřilo, že návrat koridoru bude příští cíl Německa.

Německá vojenská organizace. Kromě 100.000 mužů vojska majícího sloužiti 12 let, z nichž mnoho však slouží daleko kratší dobu, je tu 150.000 mužů Schutzpolizei. Jsou pravidelně vojensky cvičeni. Výzbroj a výstroj jsou jako v regulérní armádě. 40.000 z nich je ubytováno v táborech jako řádné vojsko. Mimo to existují ochranné pohraniční jednotky organizované r. 1920, pak rozpuštěné na přání Spojenců, ale jejich existence je od posledních 2—3 let zase zřejmá. Se zálohou může říšské vojsko dosáhnouti 800.000 vycvičených mužů v stáří pod 35 let, kteří sloužili před 1919 v staré armádě, a 50—60 tisíc mužů, kteří sloužili v nynější profesionální armádě. Politické a sportovní spolky mohou dodatí nejméně 450.000 vycvičených mužů pod 35 let.

S čistě teritoriálního hlediska Německo nebude nikdy uspokojeno, dokud nezíská území, která ztratilo po své porážce r. 1918 v prospěch Francie, Polska, Československa, Dánska a Belgie. Názory, jak toho dosáhnouti, jsou v Německu různé, ale pokud jde o cíl, je v Německu rozhodná jednotá myšlení. Alternativa je: válka ve více nebo méně vzdálené budoucnosti.

Útočný problém s hlediska pěchoty. (Překlad z Revue Militaire Française.)

Leden 1934.

Výroční zpráva náčelníka hlavního štábu americké armády. (Redakční.) Gen. Mac Arthur vyjadřuje mínění, že se v budoucí velké válce objeví pohyblivější a mocnější, třeba menší organizace proti těžkopádným armádám posledních let.

Německá krise. 15 let po příměří, které uzavřelo velkou válku, stojí Evropa tváří v tvář nebezpečí války. Opět leží původ toho nebezpečí v Německu. Není již otázkou, zda se Německo připravuje k válce, ale jak daleko přípravy pokročily. Zdá se, že se v Německu celý národ vrací k duchu středověké divokosti. Výsledek toho je, že evropský mír i civilisace jsou ve velikém nebezpečí.

Bakteriologická válka. (Mjr. L. A. Fox.)

Duben 1934.

Cicikarská operace. (A. M. Nikolajev.) Po dobytí Mukdenu a okupaci železničního pásma v jižní Mandžurii (září 1931), obrátili se Japonci k provedení svého plánu — obsazení Mandžurie. Mandžuská kampaň trvala 16 měsíců. V lednu 1933 se podařilo Japoncům toto tažení ukončit. Hned poté začala vojenská akce Japonců proti provincii Jehol, která začala útokem na šanhajkwan a končila dobytím tohoto města 2. ledna 1933.

Prvním cílem mandžuské kampaně byl Cicikar. Strategicky a politicky měla okupace Cicikaru pro Japonce velký význam. Politicky, protože Cicikar byl hlavním městem provincie Heilungkiang, to jest největší ze tří mandžuských provincií. Strategická důležitost je dána geografickým položením. Cicikar leží blízko na východ od řetězu hor Čingan, které tvoří téměř nepřechodnou hradbu odřezávající od Mandžuska její nejzápadnější část (provincie Barga), jež hraničí s ruským Zábajkalím. Tento řetěz hor běžící od severu k jihu, je přetínán čínskou východní drahou téměř v pravém úhlu. Pohoří prorývá železniční tunel dlouhý dvě míle. Zde mohou Japonci odřezati přístup ze Zábajkalí do Mandžuska a za války snadno zastaviti Rusy i zabrániti jejich dalšímu

pohybu na Charbin. V předrevoluční době byla strategická důležitost Cicikaru ruským generálním štábem plně oceněna.

Dobytí Cicikaru (19. listopadu 1932) byl důležitý krok v celé mandžuské kampani. Ovládnutím města chránili Japonci proti západu (Zábajkalí) své operace ve střední Mandžurii (Charbin) a získali možnost, využití Cicikaru jako předsunuté základny k rozvinutí operací směřujících k dobytí severozápadního Mandžuska a Bargy.

THE QUATERMASTER REVIEW. Vol. XIII. (1933—34). (Americký dvouměsíčník.)

Červenec-srpen 1933.

Zásobování v Gallipoli. (Mjr. R. M. Littlejohn.) Zásobování a odsuny při dubnové ofenzivě Spojenců proti Turkům r. 1915.

Září-říjen 1933

Svatá povinnost. (Plk. Laubach.) Krátký popis cest 18.000 matek a vdov padlých amerických vojáků po hřbitvech v Evropě. Výpravy byly provedeny na útraty státu. Tyto cesty jsou jedinečné — žádný národ v historii Spojených států i celého světa nikdy tak neuctil matky a ženy padlých.

Listopad-prosinec 1933.

Možnosti použití automobilních drožek jako výpomoci ve válce. (Kpt. Scholz.)

Leden-únor 1934.

Pohyb kolon. (Mjr. Lawes.) Diskuse o činitelích majících vliv na rychlost pohybu motorových proudů.

INFANTRY JOURNAL. Vol. XC. (1933). (Americký dvouměsíčník.)

Září-říjen 1933.

Velká strategie světové války. (Kpt. Gordon Gordon-Smith.) Události 1914 a 1915.

Obrněná vozidla v činnosti. (Por. R. J. Icks.) Pojednání o několika případech použití bojových vozidel. Případy ze světové války. Z estonsko-ruských bojů 1919. Z rusko-polské války (Žitomír, nájezd na Kovno). Z francouzských bojů proti Riffanům 1925. Z bojů v britské Indii 1930. A z bitvy u Šanghaje v únoru 1932.

Noční boje. (Gen. Constantin von Altrock, vydavatel Militärwochenblattu.) Na osmi případech nočních bojů ukázáno nebezpečí při nich a jejich možnosti dosíci úspěchu. Pro moderní boj platí, že noc je přítel vojáka. Dobrý velitel bude vždy vědět, jak využití noci v svůj prospěch. Je ovšem nutný pečlivý výcvik a zvyknout vojáka noci. Zvláště městské mládeži k tomu musí být dána příležitost. K tomu se velmi hodí výcvik amerických skautů — postupný od lehkých k těžším úkonům — a dobrý výběr jejich náčelníků. Tak vycvičená mládež prokáže někdy plnou spolehlivost na bojišti.

Listopad-prosinec 1933.

Operace pěší rot 60. pluku v Argonnách 11.—14. října 1918. (Mjr. D. D. Howe.) Popis činnosti rot, která měla uzavřít mezeru mezi praporem vlastního pluku a sousedního pluku a pokračovati s nimi v útoku. Kritika různých opominutí a příslušné závěry.

Velká strategie světové války. (Kpt. Gordon Gordon-Smith.) Události 1915 a 1916.

Německá zpravodajská služba za světové války. (Baron Guido Errante.) Metodický nábor a školení vyzvědačů.

INFANTRY JOURNAL. Vol. XCI. (1934).

Leden-únor 1934.

Kulometná lyže. (Npor. Canary.) Ideální lyže by byly aluminiové se špičkami na obou stranách — větší možnost manévrování.

Taktický problém záměnných postavení pro případ plynového útoku. (Pplk. Spalding.) V obraně držení zaplynovaných prostorů jen odkládá konečnou evakuaci a vede ke ztrátám.

Velká strategie světové války. (Kpt. Smith.) Operace na Balkáně.

Co by měl voják jísti. (Základní jídelní lístek.)

Z knihy Rüstung und Abrüstung (1933) uvedena data o čs. armádě. Závěr: Armáda je cvičena s francouzskou pomocí. Vyzbrojena pro ofensivní válku. Počty v míru 140.000, ve válce 1.500.000.

Březen-duben 1934.

Pěchota v bitvě. Boj znamená konfusi, promíchané jednotky, ztrátu směru, nepřesné zprávy, nepředvídané události všech druhů. Vojsko musí vykonávat své úkoly za nepříznivých podmínek. Únava, hlad, špatné počasí, pustošivý psychologický i fyzický účinek palby moderních zbraní. Je osudné, neuvažuje-li se o těchto věcech při formulování plánů.

Dokumentováno s krátkou kritikou na čtyřech případech z francouzské fronty a na jednom případě z fronty ruské. Závěr: ve válce nejjednodušší je obyčejně nejlepší. Jednoduchý plán, jasné rozkazy, tvary usnadňující řízení, přesně určené cesty, to vše uhladí cestu jednotek, omezí na nejmenší míru bojový zmatek a zvětší vyhlídky na úspěch. Zkrátka: jednoduchost je meč, jímž schopný velitel může roztříti gordický uzel mnohé spletené situace. Článek je vyňat z připravované knihy „Pěchota v bitvě“, kterou r. 1934 vydal Infantry Journal.

Improvisovaná pohyblivá kulometná hnízda. Vyobrazení různých nákladních aut tomu přizpůsobených. (Kpt. F. W. Hyde.)

Protiletadlový výcvik pěších jednotek. Zajištění za pochodu. Pojednání o zajištění (hlídky na 1—2 míle od proudu nebo od ubytovacího místa), o rozptýlení pochodujič jednotky, o palbě. Výpočet nadběhu. Vyobrazení a detaily konstrukce pohyblivých cílů.

Palebné účinky zbraní. Ukázka účinku 20 mm kulometu Solothurnu na cíle umístěné uvnitř tanku Renault. Pplk. Malec.

Literární přehled.

Podplukovník pěch. Pavel J. Begovič: *Trupne veze*. Sarajevo 1934.

Pozoruhodnou přílohou překvapila redakce „Pešadiskoartileriskihoglasniku“ 1934 své předplatitele, připojivši k 3. svazku — červenec, srpen, září — knížku „Trupne veze“ („Plukovní pojítka“) od dlouholetého svého spolupracovníka a učitele nauky o styku a spojení v pěchotní důstojnické škole, pplk. pěchoty Pavla J. Begoviče, který shrnul do ní deset typických školních příkladů, doprovázených stejným počtem náčrtů. Na 218 stranách knihy autor doplňuje těmito konkrétními příklady svou nedávnou důkladnou práci „Styk a spojení“. Všechny fáze boje pluku jsou zde podrobně probrány v jednotlivých kapitolách, z nichž každou autor uspořádal takto: situace, zásady, organizace spojení v jednotlivých složkách pluku i s posilovacími jednotkami přidělenými pluku. Na rozdíl od knihy předchozí je tato knížka dílem kolektivním, k němuž pplk.

Begovič přizval druhy z ostatních zbraní, instruktory v spojovacím kurse, jenž byl zřízen letos na jaře ve škole pro důstojníky pěchoty a dělostřelectva v Sarajevě. Ježto pak je pplk. Begovič spoluautorem služebních předpisů o spojení a spojovací službě, redigovaných v této škole, dovedeme si představit, jakou pozornost vzbudila tato jeho nová práce v spojecké armádě jihoslovanské. Předmluvu k ní napsal div. gen. D. T. Simović, i v naší armádě velmi dobře známý odborník a vojenský spisovatel; zdůraznil v ní její značné a četné klady, takže práce Begovičova je bohatým přínosem pro vojenské písemnictví jihoslovanské. My pak na ní pozorujeme vlivy znamenitých zkušeností a důkladných znalostí autorových, neboť zvládnout s úspěchem tak rozsáhlý úkol v obtížném terénu sarajevského okolí (Kras od 600 do 1300 m) je možno jen dobrému odborníku a zkušenému veliteli, jímž pplk. Begovič skutečně je. Škpt. pěch. J. M. Smazal.